

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»**
*(присвяченої 100-річчю від Дня народження
професора Турченка Михайла Михайловича)*

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (присвяченої 100-річчю від Дня народження професора Турченка Михайла Михайловича): «Управління розвитком соціально-економічних систем» (15-16 червня 2022 року). Харків: ДБТУ, 2022. 504 с.

Із надісланих матеріалів оргкомітетом до друку рекомендовано 183 тези доповідей та наукових статей від 259 авторів із 56 установ, організацій і закладів вищої освіти України та зарубіжжя.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

А.І. КУДРЯШОВ

– в.о. ректора ДБТУ, кандидат технічних наук, **(Голова редакційної колегії);**

С.М. КВАША

– проректор з навчальної та виховної роботи НУБіП, доктор економічних наук, професор, академік НААНУ;

В.І. АРАНЧІЙ

– ректор Полтавської державної аграрної академії, професор;

ЯЦЕК СКУДААРСКИ

– доктор-інженер, Варшавський університет природничих наук – SSGW, Республіка Польща;

РАФАА РЕБІААС

– проректор з міжнародних питань, академія ВСБ, Домброва-Гурнич, Республіка Польща;

В.М. МИХАЙЛОВ

– проректор з наукової роботи ДБТУ, доктор технічних наук, професор;

М.А. СЕРІК

– проректор з науково-педагогічної роботи ДБТУ, к.т.н., доцент;

Н.М. ВДОВЕНКО

– завідувач кафедри глобальної економіки НУБіП, доктор економічних наук, професор;

Ю.І. ДАНЬКО

– проректор з наукової роботи СНАУ, доктор економічних наук, професор;

І.О. КРЮКОВА

– завідувач кафедри обліку і оподаткування ОДАУ, доктор економічних наук, професор;

А.О. МАРМУАЛЬ

– завідувач кафедри економіки Університету Григорія Сковороди у Переяславі, доктор економічних наук, професор;

В.С. НІЦЕНКО

– професор кафедри обліку і оподаткування, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, доктор економічних наук;

І.Б. ЯЦІВ

– проректор з наукової роботи ЛНАУ, доктор економічних наук, професор;

А.В. МОСКАЛЕНКО

– декан факультету менеджменту, адміністрування та права ДБТУ, доктор юридичних наук, професор;

О.В. СМІГУНОВА

– завідувач кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, кандидат економічних наук, доцент;

В.М. ОНЕГІНА

– завідувач кафедри глобальної економіки ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

Ю.П. ВІТКОВСЬКИЙ

– професор кафедри глобальної економіки ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

В.М. ОРЕА

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

О.В. КОРНІЄЦЬКИЙ

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

О.М. ПОТИШНЯК

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук;

О.В. ШАБІНСЬКИЙ

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

В.М. НАГАЄВ

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор педагогічних наук, професор

ДОКУМЕНТАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕЄСТРАЦІЇ ОПЕРАЦІЙ З ПОВЕРНЕННЯ ТОВАРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ РРО

ЛИТВИНЕНКО І.С., ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ*

Роль сучасного бухгалтера в середовищі цифрових технологій вимагає пошуку нових способів документування і обробки бухгалтерських даних у всіх сферах економіки [1, с. 31].

Безперервний розвиток галузі торгівлі вимагає від будь-якої компанії створення якісного продукту, який відповідатиме всім вимогам і бажанням покупців. Проте з тих чи інших причин виникає імовірність повернення придбаного товару.

В Законі України «Про захист прав споживачів» встановлені права покупців щодо проведення обміну придбаних товарів, або повернення коштів назад покупцеві, які були сплачені за товар [2]. Переважно повернення товару відбувається при виявленні браку, такі ситуації зазвичай спостерігаються в роздрібній торгівлі. Разом з цим з'являється потреба в доказовому документі про здійснення операції з придбання товару.

Реєстратор розрахункових операцій – це пристрій або програмно-технічний комплекс, в якому втілені фіскальні функції і який створений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів або наданні послуг, реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг) або операцій з купівлі-продажу іноземної валюти.

До реєстраторів розрахункових операцій належать: електронний контрольно-касовий апарат (реєстратор), комп'ютерно-касова система, електронний таксометр, автомат з продажу товарів (наданих послуг) тощо [3].

При поверненні товару суб'єкти підприємницької діяльності повинні видати особі, яка повертає товар, розрахунковий документ встановленої форми та змісту. Документ має бути надрукований і зареєстрований через РРО, а також містити повну суму проведеної операції.

Важливо відзначити, що кінцевий споживач може повернути товар (належної якості чи бракований) лише за умови пред'явлення ним продавцю розрахункового документа – для того, щоб продавець згідно чеку РРО міг визнати свій товар.

* Науковий керівник – Каліцедал Н.А., к.е.н., доцент

В розрахунковому документі (чеку) достатньо інформації, аби продавець товару або надавач послуг міг упізнати свою господарську операцію, навіть якщо РРО, на якому створено цей чек, вже не використовується.

Шляхом реєстрації від'ємної суми відбувається реєстрація видачі коштів у випадку повернення товару (відмови від послуги, прийняття цінностей під заставу, виплати виграшів у державні лотереї та в інших випадках) або у разі скасування помилково проведеної через РРО суми розрахунку [4].

При цьому через РРО забороняється реєструвати від'ємні суми з використанням операції «сторно».

Матеріально відповідальна особа або особа, яка безпосередньо виконує розрахунки, зобов'язана скласти акт про видачу коштів, за умови, якщо сума коштів, що необхідно видати покупцю, перевищує 100 грн.

В акті слід зазначити: 1) дані документа, що встановлює особистість покупця, який повертає товар; 2) відомості про товар; 3) суму виданих коштів; 4) номер, дату і час видачі розрахункового документа, що підтверджує покупку товару.

В акті, який складають у довільній формі, можна визнати факт виконання розрахункової операції видачі коштів через інший РРО, аніж той, через який здійснювали операцію продажу.

Акт про видачу коштів зберігається у бухгалтерії протягом трьох років. Якщо у суб'єкта господарювання немає бухгалтерії, то акти дозволяється зберігати будь-яким зручним та дозволеним чинним законодавством способом.

Забирати касовий чек у споживача не потрібно достатньо в акті закрити основні дані розрахункового документа.

Якщо споживач повертає товар вартістю, що не перевищує 100 грн, тоді за формальною ознакою акт дозволено не складати. Але при цьому необхідно створити відомість або журнал повернення «дешевих» товарів, де крім даних про товар та розрахунковий документ можна вказати причину повернення. В такому журналі суб'єкти господарювання можуть виділити графу «Примітки» і зазначити в ній заявлені покупцем причини повернення товару.

Враховуючи трендовий характер цифрової економіки, що підсилює значимість поняття «інформаційні дані» [5, с. 69], можна констатувати: використання реєстратора розрахункових операцій дозволяє спростити процес обліку повернення товарів. Однак для його використання, необхідно чітко знати всі деталі законодавства з обліку розрахункових операцій та розуміти послідовність процедури з їх реєстрації.

Література.

1. Канцєдал Н.А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 28-34. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-28-34](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-28-34) URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/4904>
2. Про захист прав споживачів: Закон України № 30 від 2 травня 1991 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
3. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України № 28 від 6 липня 1995 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр#Text>
4. Про затвердження порядків щодо реєстрації реєстраторів розрахункових операцій та книг обліку розрахункових операцій: Наказ № 547 від 14 червня.2016 р. Міністерство Фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-16#Text>
5. Канцєдал Н.А. Інституційна роль бухгалтерського обліку у трансформаційних процесах цифрової економіки. *Теорія та практика управління в державному, муніципальному та корпоративному секторах*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (28 грудня 2020 р.; м. Київ) / Відпов. за вип. С. Остапчук. К.: ТОВ «ВІПО», 2020. С. 68-71. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9113>

АКТУАРНИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ БІЗНЕСУ НА ОСНОВІ ОЦІНКИ ЗА ТЕПЕРІШНЬОЮ ВАРТІСТЮ

**МАНАЧИНСЬКА Ю.А., к.е.н., доцент,
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

В умовах воєнного стану чимало вітчизняних підприємств опинилися в скрутному фінансовому становищі. Окрім того, доволі негативні наслідки впливу на бізнес мала пандемія COVID-19, що спонукає до пошуку нових, інноваційних шляхів подолання кризової економічної ситуації та залучення додаткових фінансових ресурсів.

Інформаційним забезпеченням іміжду інвестиційної привабливості підприємства виступає система бухгалтерського обліку та звітності, яка в епоху ХХІ століття переходить на нову актуарну щалину розвитку. Тобто особливої актуальності набуває актуарний бухгалтерський облік, та актуарна фінансова звітність, яка здатна